

**Program Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych
w Powiecie Ostródzkim na 2010 rok**

1. Wstęp

Zgodnie z art. 35 a ust. 1 pkt 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2008 nr 14 poz. 92, z późn. zm.) do zadań powiatu należy: opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie: rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych. W Powiecie Ostródzkim w roku 2008 został opracowany i jest realizowany „Program Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Ostródzkim na lata 2008 – 2010”. Jego celem jest zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i gospodarczym powiatu ostródzkiego poprzez wyrównywanie ich szans w korzystaniu z praw i obowiązków jakie przysługują wszystkim obywatelom. Niniejszy Program uwzględnia założenia powyższych dokumentów strategicznych, jest odpowiedzią na zapotrzebowanie środowiska osób niepełnosprawnych oraz istniejące możliwości korzystania ze środków Unii Europejskiej podczas jego realizacji.

2. Odniesienie od innych dokumentów strategicznych

Program Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych uwzględnia założenia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Ostródzkim do 2013 roku”:

Cel operacyjny	Proponowane działania
C3 – Integracja społeczna grup wykluczonych społecznie	C3.1. wspieranie działań na rzecz osób wykluczonych społecznie (mniejszości etniczne, opuszczający zakłady karne, cudzoziemcy, uchodźcy) C3.2. aktywizacja osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym
D1 – Wspieranie osób niepełnosprawnych	D1.3. zwiększenie możliwości działania osób niepełnosprawnych na rzecz społeczeństwa
D2 – Poszerzanie wiedzy o problematyce niepełnosprawności	D2.1. Budowanie poczucia solidarności mieszkańców Powiatu z osobami niepełnosprawnymi i współodpowiedzialności za ich przyszłość

Program Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych realizuje założenia „Programu Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Ostródzkim na lata 2008 – 2010”:

Cel operacyjny	Proponowane działania
Wspieranie osób niepełnosprawnych	1. Tworzenie warunków swobodnej kulturotwórczej aktywności osób niepełnosprawnych: prezentacja i promowanie ich twórczości; 2. Sprzyjanie działaniom organizacji pozarządowych zrzeszających osoby niepełnosprawne;

	3. Organizacja imprez integrujących;
4. Tworzenie grup wsparcia dla osób niepełnosprawnych. |
|--|--|

3. Diagnoza

Do grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym należą szczególnie osoby niepełnosprawne pozostające bez zatrudnienia. Osoby niepełnosprawne to wg badań GUS (Sytuacja osób niepełnosprawnych na rynku pracy w Polsce w 2007 r.) 9,5% ludności w wieku produkcyjnym. Są to osoby gorzej wykształcone. Jedynie 5,7% posiada wykształcenie wyższe, a aż 68,6% nie ma wykształcenia średniego. W IV kwartale 2008 r. (BAEL, GUS) wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosił jedynie 21,5%, zaś stopa bezrobocia 11,4%.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostródzie (stan na 30.09.2009) zarejestrowane były 446 bezrobotne osoby niepełnosprawne (K:249, M:197) i 132 poszukujące pracy (K:62, M:70). W stosunku do 31.12.2008 r. odnotowano wzrost o 146 osób. Wśród 578 niepracujących, kobiety stanowią większość – niemal 54%. Dodatkowo wśród osób niepełnosprawnych częściej pracują mężczyźni niż kobiety. W 2007 r. (dane GUS) wskaźnik zatrudnienia mężczyzn wynosił 16,6%, a kobiet 9,8%. W Programie Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych uczestniczyć będą, w pierwszej kolejności, przedstawiciele Gminy Grunwald, w której wskaźnik bezrobocia wynosi aż 28,05% i jest jednym z najwyższych w Powiecie Ostródzkim oraz Gminy Małdyty, w której wskaźnik bezrobocia wynosi 20,60% (dane Powiatowego Urzędu Pracy w Ostródzie, stan na 28.02.2010 r.).

Osoby niepełnosprawne pozostające bez zatrudnienia charakteryzują się niskim poziomem aktywności społecznej i zawodowej. Problem ten przede wszystkim dotyczy kobiet. Z obserwacji dostrzegalny jest brak świadomości nt. własnych potrzeb i możliwości podjęcia zatrudnienia. Sytuację potęguje niski poziom wykształcenia i brak odpowiednich kwalifikacji oraz bierność społeczna, a także niskie poczucie własnej wartości i brak motywacji do podejmowania zmian.

Program Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych stanowi odpowiedź na problemy i potrzeby zidentyfikowane w Powiecie Ostródzkim wśród potencjalnej grupy docelowej oraz uwzględnia kierunki działań obrane przez partnerstwo lokalne.

4. Cel ogólny i cele szczegółowe

Celem głównym Programu Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych jest wzrost aktywności społecznej 22 osób niepełnosprawnych (15 kobiet i 7 mężczyzn) z Powiatu Ostródzkiego.

Cele szczegółowe:

- zwiększenie kompetencji społecznych osób niepełnosprawnych;
- stworzenie warunków do powstania inicjatyw na rzecz społeczności lokalnej;
- wzrost wiedzy w zakresie funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego.

5. Adresaci działania

Programem Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych zostaną objęte 22 osoby posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, zamieszkujące na terenie Powiatu Ostródzkiego oraz korzystające z usług pomocy społecznej, w tym osoby:

- bezrobotne w wieku 18 – 59 lat w przypadku kobiet lub 64 lat w przypadku mężczyzn (w tym osoby długotrwale bezrobotne);
- nieaktywne zawodowo w wieku 15 – 59 lat w przypadku kobiet lub 64 lat w przypadku mężczyzn (w tym osoby uczące się i kształcące, czyli osoby kształcące się w ramach kształcenia formalnego i nieformalnego).

W Programie Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych w roku 2010 uczestniczyć będą osoby typowane przez partnerstwo lokalne, tj. przedstawiciele:

- Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Koło w Małdytach;
- Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych i Ich Rodzin z siedzibą w Grunwaldzie.

6. Opis planowanych działań

Działania realizowane w ramach Programu Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych zostały dobrane zgodnie następującymi instrumentami aktywizacji społecznej: organizacja i finansowanie usług wspierających animację lokalną, w tym kosztów zatrudnienia animatora lokalnego, lidera klubu integracji społecznej, streetworkera; organizacja i finansowanie treningów kompetencji i umiejętności społecznych, w tym kosztów zatrudnienia i działania osoby prowadzącej klub lub grupę.

W ramach Programu zaplanowano:

- ⇒ **Warsztat aktywizacji społecznej.** Podczas 15 godzin zajęć Uczestnicy zdobędą wiedzę w zakresie umiejętności interpersonalnych, motywacji do podejmowania działań oraz budowania zespołu. Warsztat będzie miał charakter wyjazdowy (2 – dniowy), Uczestnikom zostanie zapewnione wyżywienie, zakwaterowanie oraz przejazd, a także opieka trenera i materiały szkoleniowe. Przedsięwzięcie zostanie zrealizowane w dwóch grupach po 11 osób każda.
- ⇒ **Szkolenie „Tworzenie inicjatyw lokalnych”.** W drugim etapie zorganizowane zostanie dwudniowe, wyjazdowe szkolenie do ośrodka realizującego inicjatywy na rzecz społeczności lokalnej, gdzie uczestnicy poznają zagadnienia z zakresu budowania społeczeństwa obywatelskiego, ekonomii społecznej oraz wypracują inicjatywę, którą następnie zrealizują w środowisku lokalnym. 22 osobowej grupie zostanie zapewnione wyżywienie, zakwaterowanie oraz przejazd, a także opieka trenera i materiały szkoleniowe.
- ⇒ **Realizacja inicjatywy lokalnej.** Uczestnicy Programu podczas wyjazdowego szkolenia wypracują inicjatywę, wynikającą z potrzeb środowiska lokalnego oraz możliwości jej realizacji. Następnie we własnym środowisku grupa Uczestników zrealizuje zaplanowane działania. Przewiduje się możliwość takich przedsięwzięć, jak np. festyn integracyjny, zawody sportowe, wieczór poezji. W przedsięwzięciu uczestniczyć będzie otoczenie osób niepełnosprawnych tj. członkowie rodziny, mieszkańcy i sąsiedzi, osoby należące do tych samych kategorii społecznych. Nad całością przedsięwzięcia czuwać będzie animator lokalny.

⇒ Harmonogram działań

Lp.	Działanie	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
1.	Konsultacje z przedstawicielami partnerstwa lokalnego							
2.	Konsultacje z Powiatowym Urzędem Pracy							
3.	Przygotowanie dokumentów niezbędnych do realizacji Programu							
4.	Wybór grupy docelowej i rekrutacja BO							
5.	Spotkania organizacyjne z BO							
6.	Przygotowanie materiałów szkoleniowych							

7.	Przygotowanie i realizacja warsztatu aktywizacji społecznej (grupa I)							
8.	Przygotowanie i realizacja warsztatu aktywizacji społecznej (grupa II)							
9.	Przygotowanie i realizacja szkolenia „Tworzenie inicjatyw lokalnych” (grupa I)							
10.	Przygotowanie i realizacja szkolenia „Tworzenie inicjatyw lokalnych” (grupa II)							
11.	Realizacja spotkań grupy roboczej w zakresie przygotowania inicjatywy lokalnej							
12.	Realizacja oddolnej inicjatywy							
13.	Zakończenie uczestnictwa w projekcie – podsumowanie działań.							
14.	Wsparcie pracownika socjalnego – doradcy ds. osób niepełnosprawnych							
15.	Konsultacje z doradcą ds. osób niepełnosprawnych							

7. Szacunkowy budżet realizacji Programu Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych wraz z podaniem źródeł finansowania

Lp.	Kategoria	j.m.	Ilość	Cena jednost.	Łącznie
1.	Warsztat aktywizacji społecznej (zakwaterowanie i wyżywienie, itp. Uczestników – usługa) (2 grupy x 11 osób)	osoba	22	280,00	6.160,00
2.	Wynagrodzenie trenera prowadzącego warsztat aktywizacji społecznej (2 grupy x 15h)(umowa zlecenie)	godz.	30	80,00	2.400,00
3.	Szkolenie wyjazdowe „Tworzenie inicjatyw lokalnych” (usługa)(22 osoby)	szt.	1	7.000,00	7.000,00
4.	Transport grup: 5.1. Ostróda – miejsce warsztatu; miejsce warsztatu – Ostróda 5.2. Ostróda – miejsce szkolenia; miejsce szkolenia – Ostróda	usługa	2	844,90	1.689,80
5.	Materiały szkoleniowe (notes, długopis, smycz) (usługa)	osoba	22	35,00	770,00

6.	Wynagrodzenie animatora lokalnego (umowa zlecenie)	osoba	2	600,00	1.200,00
7.	Realizacja inicjatywy lokalnej (festyn integracyjny, zawody sportowe, itp.)	szt.	2	2.500,00	5.000,00
Suma:					24.219,80

Średni koszt przewidywany na jednego uczestnika Programu Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych: 1.100,90 zł.

Dodatkowo w ramach Programu Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych przewidziano:

- 1) wsparcie pracownika socjalnego – doradcy ds. osób niepełnosprawnych;
- 2) konsultacje z doradcą ds. osób niepełnosprawnych.

Program Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Ostródzkim na 2010 rok jest finansowany w ramach projektu systemowego „Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostródzie aktywnie integruje” ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1. Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.2. Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie.

8. Przewidywane rezultaty Programu:

- 22 osoby uczestniczące w Programie Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych;
- wypracowanie minimum jednej inicjatywy lokalnej;
- wzrost kompetencji społecznych wśród uczestników Programu;
- poprawienie jakości życia środowiska lokalnego poprzez zaspokojenie istniejącej potrzeby społecznej;
- wzrost zaangażowania osób niepełnosprawnych w działania na rzecz środowiska lokalnego.

9. Realizatorzy Programu

Program Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Ostródzkim na 2010 rok realizowany będzie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostródzie. Partnerem Projektu jest Powiatowy Urząd Pracy w Ostródzie. W ramach Programu nawiązano partnerstwo lokalne na etapie przygotowania oraz realizacji niniejszego dokumentu z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci w Małdytach oraz Stowarzyszeniem Osób Niepełnosprawnych i Ich Rodzin SONIR Gminy Grunwald.

10. Zasady monitorowania i ewaluacji Programu

Monitoring i ewaluacja Programu będzie prowadzona systematycznie w trakcie trwania poszczególnych działań. Celem bieżącego monitoringu będzie obserwacja zmian ilościowych i jakościowych. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek rozbieżności między założeniami a rezultatami będą dokonywane potrzebne zmiany w przyjętych założeniach lub metodach pracy. Po zakończeniu działań zostanie przygotowane sprawozdanie z realizacji Programu, w którym dokonana zostanie ocena zrealizowanych działań oraz osiągniętych rezultatów.